

I

(Legislativní akty)

SMĚRNICE

SMĚRNICE EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY 2011/77/EU

ze dne 27. září 2011,

kteřou se mění směrnice 2006/116/ES o době ochrany autorského práva a určitých práv s ním souvisejících

EVROPSKÝ PARLAMENT A RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na čl. 53 odst. 1 a články 62 a 114 této smlouvy,

s ohledem na návrh Evropské komise,

s ohledem na stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru ⁽¹⁾,v souladu s řádným legislativním postupem ⁽²⁾,

vzhledem k těmto důvodům:

(1) Podle směrnice Evropského parlamentu a Rady 2006/116/ES ⁽³⁾ je doba ochrany výkonných umělců a výrobců zvukových záznamů 50 let.

(2) V případě výkonných umělců začíná tato doba dnem podání výkonu nebo, pokud je záznam tohoto výkonu oprávněně vydán nebo oprávněně sdělen veřejnosti v průběhu 50 let po podání výkonu, začíná tato doba prvním takovým vydáním nebo prvním takovým sdělením veřejnosti, a to podle toho, která událost nastane dříve.

(3) V případě výrobců zvukových záznamů začíná toto období pořízení zvukového záznamu nebo jeho oprávněným vydáním v průběhu 50 let po pořízení, nebo není-li takto vydán, po jeho oprávněném sdělení veřejnosti v průběhu 50 let po pořízení.

(4) Společensky uznávaný význam tvůrčího přínosu výkonných umělců by se měl odrážet v úrovni ochrany, která by uznávala jejich tvůrčí a umělecký přínos.

(5) Výkonní umělci obvykle zahajují svou kariéru v mladém věku a stávající doba ochrany 50 let vztahující se na záznamy výkonů často nechrání jejich výkony po celou dobu jejich života. Proto ke konci svého života zažívají někteří výkonní umělci propad příjmů. Výkonní umělci se dále často nemohou spolehnout na svá práva, aby zabránili problematickému využití svých výkonů, ke kterému může dojít v průběhu jejich života, nebo je omezili.

(6) Příjmy vyplývající z výlučných práv na rozmnožování a zpřístupňování, jak je uvedeno ve směrnici Evropského parlamentu a Rady 2001/29/ES ze dne 22. května 2001 o harmonizaci určitých aspektů autorského práva a práv s ním souvisejících v informační společnosti ⁽⁴⁾, stejně jako spravedlivou náhradu za rozmnoženiny pro soukromé užití ve smyslu této směrnice, a z výlučných práv na rozšiřování a pronájem ve smyslu směrnice Evropského parlamentu a Rady 2006/115/ES ze dne 12. prosince 2006 o právu na pronájem a půjčování a o některých právech v oblasti duševního vlastnictví ⁽⁵⁾ souvisejících s autorským právem, by měli výkonní umělci dostávat alespoň po dobu svého života.

(7) Doba ochrany záznamů výkonů a zvukových záznamů by tedy měla být prodloužena na 70 let po příslušné události.

(8) Při vstupu do smluvního vztahu s výrobcem zvukových záznamů musí výkonní umělci obvykle převést na výrobce zvukových záznamů svá výlučná práva na rozmnožování, rozšiřování, pronájem a zpřístupňování záznamů svých výkonů. Výměnou za to je některým

⁽¹⁾ Úř. věst. C 182, 4.8.2009, s. 36.

⁽²⁾ Postoj Evropského parlamentu ze dne 23. dubna 2009 (Úř. věst. C 184 E, 8.7.2010, s. 331) a rozhodnutí Rady ze dne 12. září 2011.

⁽³⁾ Úř. věst. L 372, 27.12.2006, s. 12.

⁽⁴⁾ Úř. věst. L 167, 22.6.2001, s. 10.

⁽⁵⁾ Úř. věst. L 376, 27.12.2006, s. 28.

výkonným umělcům vyplacena záloha na autorský honorář a platby dostávají až v okamžiku, kdy výrobce zvukových záznamů získá zpět počáteční zálohu a provede smluvně stanovené srážky. Jiní výkonní umělci převádějí svá výlučná práva výměnou za jednorázovou platbu (jednorázová odměna). Platí to zejména pro výkonné umělce, kteří účinkují v pozadí a jejichž jména se neuvádějí („vedlejší výkonní umělci“), ale někdy i pro výkonné umělce, jejichž jména se uvádějí („přední výkonní umělci“)

- (9) Práva k záznamu výkonu by se měla vrátit výkonnému umělci, pokud výrobce zvukových záznamů nenabídne k prodeji kopie zvukového záznamu v dostatečném množství ve smyslu Mezinárodní úmluvy o ochraně výkonných umělců, výrobců zvukových záznamů a rozhlasových organizací, nebo nezpřístupní tento zvukový záznam veřejnosti, přičemž bez prodloužení doby ochrany by takový zvukový záznam byl volný. Tato možnost by měla být dostupná po uplynutí přiměřené lhůty pro výrobce zvukových záznamů k vykonání obou uvedených způsobů využití. Práva výrobce zvukových záznamů na zvukový záznam by v důsledku toho měla zaniknout, aby nedošlo k situaci, kdy by tato práva existovala zároveň s právy výkonného umělce k záznamu výkonu, zatímco poslední jmenovaná práva již nejsou na výrobce zvukových záznamů převedena nebo na něj nejsou postoupena.
- (10) S cílem zajistit, aby výkonní umělci, kteří převedli svá výlučná práva na výrobce zvukových záznamů nebo mu je postoupili, skutečně měli prospěch z prodloužení doby ochrany, je třeba zavést řadu doprovodných přechodných opatření.
- (11) Prvním doprovodným opatřením by mělo být uložení povinnosti výrobcům zvukových záznamů vyčlenit nejméně jednou ročně částku odpovídající 20 % z příjmů z výlučných práv na rozšiřování, rozmnožování a zpřístupňování zvukových záznamů. „Příjmy“ se rozumí příjmy výrobce zvukových záznamů před odečtením nákladů.
- (12) Platby těchto částek by měly být vyhrazeny pouze ve prospěch výkonných umělců, jejichž výkony jsou zaznamenány na zvukovém záznamu a kteří převedli svá výlučná práva na výrobce zvukových záznamů nebo mu je postoupili za jednorázovou platbu. Částky tímto způsobem vyčleněné by měly být rozdělovány vedlejším výkonným umělcům nejméně jednou ročně, a to na individuálním základě. Toto rozdělení by mělo být svěřeno organizacím pro kolektivní správu práv a lze použít vnitrostátní právní předpisy o nerozdělitelných příjmech. S cílem zamezit nadměrné zátěži při výběru a správě takových příjmů by členské státy měly mít možnost

regulovat rozsah, v jakém mikropodniky podléhají povinnosti přispívat, jestliže by se takové platby jevíly jako nepřiměřené v poměru k nákladům na výběr takových příjmů a jejich správu.

- (13) Článek 5 směrnice 2006/115/ES však již uděluje výkonným umělcům nezadatelné právo na spravedlivou odměnu za pronájem, mimo jiné za pronájem zvukových záznamů. Stejně tak v souladu se smluvní praxí výkonní umělci obvykle nepřevádějí na výrobce zvukových záznamů svá práva na jedinou spravedlivou odměnu za vysílání a sdělování veřejnosti podle čl. 8 odst. 2 směrnice 2006/115/ES ani svá práva na spravedlivou odměnu za rozmnoženiny pro soukromé užití podle čl. 5 odst. 2 písm. b) směrnice 2001/29/ES. Proto by se při výpočtu celkové částky, kterou má výrobce zvukových záznamů vyčlenit na výplaty doplňkových odměn, neměly brát v úvahu příjmy, které má výrobce zvukových záznamů z pronájmu zvukových záznamů, z jediné spravedlivé odměny za vysílání a sdělování veřejnosti nebo spravedlivé náhrady získané za soukromé rozmnožování.
- (14) Za účelem vyvážení smluv, kterými výkonní umělci na základě autorského honoráře převádějí svá výlučná práva na výrobce zvukových záznamů, by druhým doprovodným přechodným opatřením měl být „čistý štít“ pro ty výkonné umělce, kteří přenesli svá výše uvedená výlučná práva na výrobce zvukových záznamů za autorský honorář nebo odměnu. Aby výkonní umělci měli z prodloužené doby ochrany plný prospěch, měly by členské státy zajistit, aby byl výkonným umělcům na základě dohod mezi výrobcí zvukových záznamů a výkonnými umělci vyplácen v průběhu prodlouženého časového období autorský honorář nebo sazba odměny nezatížená zálohovými platbami nebo smluvně stanovenými srážkami.
- (15) V zájmu právní jistoty by mělo být stanoveno, že nebude-li ve smlouvě jasně uvedeno jinak, smluvní převod nebo postoupení práv na záznam výkonu uzavřené před datem, k němuž mají členské státy přijmout opatření k provedení této směrnice, bude nadále účinné po dobu prodloužené ochrany.
- (16) Členské státy by měly mít možnost zajistit, aby některé podmínky ve smlouvách, které zajišťují periodické platby, bylo možno znovu dojednat ve prospěch výkonných umělců. Členské státy by měly mít postupy pro případ, kdy je nové jednání neúspěšné.
- (17) Touto směrnicí by neměla být dotčena vnitrostátní pravidla a dohody, jež jsou slučitelné s jejími ustanoveními, jako jsou kolektivní dohody uzavřené v členských státech mezi organizacemi zastupujícími výkonné umělce a organizacemi zastupujícími výrobce.

- (18) V některých členských státech se u hudebních skladeb s textem používá jednotná doba ochrany, vypočtená od smrti posledního žijícího autora, zatímco v jiných členských státech se u hudby a textu používají různé doby ochrany. U převážné většiny hudebních skladeb s textem se jedná o spoluautorství. Například opera je často dílem libretisty a skladatele. Kromě toho u hudebních stylů, jako je například jazz, rock a pop, je často tvůrčí proces ze své povahy založen na spolupráci.
- (19) Harmonizace doby ochrany u hudebních skladeb s textem, jejichž text a hudba byly vytvořeny tak, aby byly užívány společně, tedy není úplná, čímž vznikají překážky volného pohybu zboží a služeb, jako jsou přeshraniční služby kolektivní správy práv. Aby se zajistilo odstranění těchto překážek, měla by se na veškerá tato díla, jež jsou chráněna ke dni, do kterého jsou členské státy povinny tuto směrnici provést, vztahovat stejná harmonizovaná doba ochrany ve všech členských státech.
- (20) Směrnice 2006/116/ES by tedy měla být odpovídajícím způsobem změněna.
- (21) Jelikož cílů těchto doprovodných opatření nemůže být uspokojivě dosaženo na úrovni členských států, neboť vnitrostátní opatření v této oblasti by vedla buď k narušení hospodářské soutěže nebo by ovlivnila rozsah výlučných práv výrobců zvukových záznamů, která jsou vymezena právními předpisy Unie, a proto jich může být lépe dosaženo na úrovni Unie, může Unie přijmout opatření v souladu se zásadou subsidiarity stanovenou v článku 5 Smlouvy o Evropské unii. V souladu se zásadou proporcionality stanovenou v uvedeném článku nepřekračuje tato směrnice rámec toho, co je nezbytné pro dosažení těchto cílů.
- (22) Podle bodu 34 interinstitucionální dohody o zdokonalení tvorby právních předpisů⁽¹⁾ jsou členské státy vybízeny k tomu, aby jak pro sebe, tak i v zájmu Unie sestavily vlastní tabulky, z nichž bude v rámci možností patrné srovnání mezi touto směrnicí a prováděcími opatřeními, a aby tyto tabulky zveřejnily,

PŘIJALY TUTO SMĚRNICI:

Článek 1

Změny směrnice 2006/116/ES

Směrnice 2006/116/ES se mění takto:

- 1) V článku 1 se doplňuje nový odstavec, který zní:

„7. Doba ochrany u hudebních skladeb s textem končí 70 let po smrti poslední z těchto nejdéle žijících osob, bez

ohledu na to, zda jsou nebo nejsou označeny za spoluautory: autora textu a skladatele hudební skladby, pokud byla obě díla vytvořena výslovně pro užití v dané hudební skladbě s textem.“

- 2) Článek 3 se mění takto:

- a) v odst. 1 se druhá věta nahrazuje tímto:

„Pokud je však:

— záznam výkonu jiný než zvukový záznam oprávněně vydán nebo oprávněně sdělen veřejnosti v průběhu této doby, zaniknou práva za 50 let ode dne, kdy došlo k prvnímu takovému vydání nebo prvnímu takovému sdělení veřejnosti, a to podle toho, která událost nastane dříve,

— záznam výkonu na zvukovém záznamu oprávněně vydán nebo oprávněně sdělen veřejnosti v průběhu této doby, zaniknou práva za 70 let ode dne, kdy došlo k prvnímu takovému vydání nebo prvnímu takovému sdělení veřejnosti, a to podle toho, která událost nastane dříve;“;

- b) v odst. 2 se ve druhé a třetí větě se číslo „50“ nahrazuje číslem „70“;

- c) vkládají se nové odstavce, které znějí:

„2a. Pokud 50 let poté, co byl zvukový záznam oprávněně vydán, nebo, nedošlo-li k takovému vydání, 50 let poté, co byl záznam oprávněně poskytnut veřejnosti, nenabízí výrobce zvukových záznamů kopie tohoto záznamu k prodeji v dostatečném množství nebo je nezpřístupňuje veřejnosti po drátě nebo bezdrátovou cestou tak, že k nim má veřejnost přístup z místa a v čase, které si zvolí, může umělec ukončit smlouvu, ve které převedl nebo postoupil svá práva na záznam svého výkonu výrobcí zvukových záznamů (dále jen „smlouva o převodu nebo postoupení“). Tohoto práva ukončit smlouvu o převodu nebo postoupení lze využít tehdy, pokud výrobce ve lhůtě jednoho roku poté, kdy umělec oznámil svůj úmysl ukončit smlouvu o převodu nebo postoupení podle předchozí věty, nevyužívá dotčený záznam oběma způsoby uvedenými v předchozí větě. Umělec se tohoto práva na ukončení smlouvy nemůže vzdát. Pokud zvukový záznam obsahuje záznam výkonů více umělců, mohou tito umělci ukončit své smlouvy o převodu nebo postoupení v souladu s platnými vnitrostátními právními předpisy. Pokud došlo k ukončení smlouvy o převodu nebo postoupení práv podle tohoto odstavce, práva výrobce zvukových záznamů na daný zvukový záznam zanikají.

(¹) Úř. věst. C 321, 31.12.2003, s. 1.

2b. Pokud má umělec podle smlouvy o převodu nebo postoupení právo požadovat jednorázovou odměnu, má právo obdržet od výrobce zvukových záznamů roční doplňkovou odměnu za každý celý rok bezprostředně navazující na 50. rok poté, co byl zvukový záznam oprávněně vydán, nebo, nedošlo-li k takovému vydání, na 50. rok poté, co byl záznam oprávněně sdělen veřejnosti. Umělec se tohoto práva na roční doplňkovou odměnu nemůže vzdát.

2c. Celková částka, kterou výrobce zvukových záznamů vyčleňuje po 50. roce poté, co byl tento zvukový záznam oprávněně vydán, nebo, nedošlo-li k takovému vydání, po 50. roce poté, co byl záznam oprávněně sdělen veřejnosti, na platby roční doplňkové odměny uvedené v odstavci 2b, musí odpovídat alespoň 20 % z příjmů, který tento výrobce zvukových záznamů získal v průběhu roku, který předchází roku, za něž se platí uvedená odměna, z rozmnožování, rozšiřování a zpřístupňování dotčeného zvukového záznamu.

Členské státy zajistí, aby výrobci zvukových záznamů měli povinnost na požádání poskytnout umělcům, kteří mají právo na roční doplňkovou odměnu uvedenou v odstavci 2b, veškeré informace, které mohou být nezbytné k zajištění plateb této odměny.

2d. Členské státy zajistí, aby právo na roční doplňkovou odměnu uvedenou v odstavci 2b bylo spravováno organizacemi pro kolektivní správu práv.

2e. Má-li umělec nárok na periodické platby, nebudou po 50. roce poté, co byl zvukový záznam oprávněně vydán, nebo, nedošlo-li k takovému vydání, po 50. roce poté, co byl záznam oprávněně sdělen veřejnosti, z těchto plateb sráženy žádné zálohy, ani smluvně dohodnuté srážky.“

3) V článku 10 se doplňují nové odstavce, které znějí:

„5. Ustanovení čl. 3 odst. 1 až odst. 2e v platném znění ze dne 31. října 2011 se použijí v případě záznamů výkonu a zvukových záznamů, vzhledem k nimž jsou výkonný umělec a výrobce zvukových záznamů stále chráněni ve smyslu uvedených ustanovení v platném znění ze dne 30. října 2011, a to ke dni 1. listopadu 2013, a v případě záznamů výkonu a zvukových záznamů pořízených po tomto datu.

6. Článek 1 odst. 7 se použije na hudební skladby s textem, u kterých je alespoň v jednom členském státě

chráněna přinejmenším hudební skladba nebo text dne 1. listopadu 2013, a na hudební skladby s textem, které vznikly po tomto datu.

Prvním pododstavcem tohoto odstavce není dotčeno využití provedené do 1. listopadu 2013. Členské státy přijmou nezbytná opatření zejména na ochranu práv získaných třetími osobami.“

4) Vkládá se nový článek, který zní:

„Článek 10a

Přechodná opatření

1. Nebude-li ve smlouvě jasně uvedeno jinak, má se za to, že smlouva o převodu nebo postoupení uzavřená před 1. listopadem 2013 je nadále účinná i po okamžiku, kdy by podle čl. 3 odst. 1 v platném znění ze dne 30. října 2011 výkonný umělec již nebyl chráněn.

2. Členské státy mohou stanovit, že smlouvy o převodu nebo postoupení, na jejichž základě má umělec nárok na periodické platby a které byly uzavřeny před 1. listopadem 2013, mohou být změněny po 50. roce poté, co byl zvukový záznam oprávněně vydán, nebo, nedošlo-li k takovému vydání, po 50. roce poté, co byl záznam oprávněně sdělen veřejnosti.“

Článek 2

Provedení

1. Členské státy uvedou v účinnost právní a správní předpisy nezbytné pro dosažení souladu s touto směrnicí do 1. listopadu 2013. Neprodlené o nich uvědomí Komisi.

Tyto předpisy přijaté členskými státy musí obsahovat odkaz na tuto směrnici nebo musí být takový odkaz učiněn při jejich úředním vyhlášení. Způsob odkazu si stanoví členské státy.

2. Členské státy sdělí Komisi znění hlavních ustanovení vnitrostátních právních předpisů, které přijmou v oblasti působnosti této směrnice.

Článek 3

Podávání zpráv

1. Do 1. listopadu 2016 předloží Komise Evropskému parlamentu, Radě a Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru zprávu o uplatňování této směrnice s ohledem na vývoj na digitálním trhu, doplněnou případně o návrh na další změnu směrnice 2006/116/ES.

2. Do 1. ledna 2012 předloží Komise Evropskému parlamentu, Radě a Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru zprávu, ve které zhodnotí, zda je případně potřebné prodloužit dobu ochrany práv výkonných umělců a výrobců v audiovizuálním odvětví. Komise případně připojí vhodné návrhy na další změnu směrnice 2006/116/ES.

Článek 4

Vstup v platnost

Tato směrnice vstupuje v platnost dvacátým dnem po vyhlášení v *Úředním věstníku Evropské unie*.

Článek 5

Určení

Tato směrnice je určena členskými státy.

Ve Štrasburku dne 27. září 2011.

Za Evropský parlament

předseda

J. BUZEK

Za Radu

předseda

M. DOWGIELEWICZ
